

med likvidation for øje, har man i stedet foreslået indført en særlig skat af sådanne udlodninger (kapitaludlodningsskat). Herom henvises nærmere til afsnit IV og bemærkningerne hertil.

Friaktier skal efter gældende ret medregnes til modtagerens indkomst med deres pålydende værdi (for delvise friaktiers vedkommende naturligvis reduceret med det af modtageren præsterede delvise vederlag), jfr. statsskattelovens § 4 e og ligningslovenes § 8, stk. 1.

Mod den hidtil praktiserede beskatning af friaktier har der været rejst stærke indvendinger i den tid, i hvilken denne beskatning har været hjemlet, nemlig siden skatteåret 1920—21, hvor reglen herom indførtes ved lov nr. 534 af 4. oktober 1919 § 7. Disse indvendinger har navnlig gået ud på, at der ikke ved udstedelsen af friaktier således som ved almindelig udlodning af udbytte tilflyder aktionæren værdier, som han kan råde over med sin fulde aktieret i behold. Det, der sker, er blot en ompostering inden for selskabets regnskab, hvorved det pågældende beløb overføres fra vedkommende reservefondskonto til aktiekapitalkonto, og aktionæren står efter friaktiens udstedelse som lodtager i ganske den samme del af selskabsformuen som før udstedelsen, blot at hans aktieret nu er fordelt på to aktier i stedet for på en. Hertil kommer, at der ved beregningen af den skattepligtige værdi af friaktien ikke tages noget hensyn til den kurs, til hvilken aktionæren har anskaffet moderaktien, og at det meget vel kan tænkes, at anskaffelseskursen kan have ligget over den samlede kursværdi af moderaktien og friaktien efter emissionen, hvorfor der i sådanne tilfælde vanskeligt kan tales om nogen fortjeneste for den pågældende aktionær.

Som af skattelovskommissionen anført kan der imidlertid under det nuværende beskatningssystem anføres ret vægtige argumenter for beskatningen af friaktier. Sålænge størrelsen af selskabets aktiekapital er en væsentlig faktor ved beregningen af aktieselskabsskatten, og selskabet ved at udvide sin aktiekapital kan nedbringe sin skattepligt, fungerer beskatningen af friaktier som en nyttig hemsko på selskabets dispositioner i så henseende. Og hvis selskabet alligevel gennemfører aktieudvidelsen, opvejer friaktiebeskatningen hos aktionæren det skattetab, som udvidelsen

medfører, for så vidt angår selskabsskatten. Friaktieudstedelsen betyder ligeledes en nedsættelse af beskatningen ved udlodning af likvidationsudbytte, idet det kun er det beløb, hvormed likvidationsudbyttet overstiger aktiens pålydende, der indkomstbeskattes hos aktionæren. Det beløb, hvoraf aktionæren beskattes ved modtagelsen af friaktien, kommer ham altså til gode som fradrag ved beskatningen af likvidationsudbyttet. Og endelig kan det tænkes, at aktionæren udnytter en ved emissionen fremkommet stigning af den samlede kursværdi af moderaktien og friaktien ved salg af friaktien eller tegningsretten, og den således opnåede fortjeneste kommer efter de nugældende regler ikke under beskatning, medmindre moderaktien er købt i spekulationshensigt.

Skattelovskommissionen konkluderer imidlertid i, at samtlige de foran anførte argumenter mister deres vægt under det beskatningssystem, der er foreslået i kommissionsudkastet.

Nærværende lovforslags udformning af aktieselskabsbeskatningen bygger i ret vidt omfang på kommissionsudkastet. De nuværende progressive statsskatter foreslås afløst af en proportional indkomstskat og en udbytteskat. At udbytteskatten efter nærværende forslag er proportional, medens den efter kommissionsudkastet skulle være progressiv (således at progressionen afhang af det procentvise forhold mellem udbytte og skattepligtig indkomst) har ingen betydning i denne forbindelse. Derimod kunne den omstændighed, at der forinden beregningen af indkomstskatten og udbytteskatten i henhold til nærværende lovforslags § 53 skal fradrages 5 pct. af den nominelle aktiekapital i henholdsvis den skattepligtige indkomst og i udbyttet, medføre visse komplikationer. Man har derfor anset det for nødvendigt i § 53 at foreskrive, at 5 pct.-fradrag ikke skal beregnes af friaktier, udstedt efter lovforslagets fremsættelse. Endvidere har man, for så vidt muligt at borteliminere enhver skattemæssig interesse i friaktieudstedelser, ved bestemmelsen i § 98 fastslået, at friaktier, der har været indkomstskattefrie efter § 10, i relation til kapitaludlodningsskatten skal anses for udloddet før fuldt betalte aktier i likvidationstilfælde, hvilket vil sige, at selskabet, såfremt det nedsætter sin aktiekapital, skal svare kapitaludlodningsskat